

บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
The Administrative Roles of School Administrators Affecting
the Implementation of the Student Support System
in the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4

พจนานพร ทิพสิริศักดิ์กร¹ ธงชาติ วงษ์สุวรรณ² ธิตติอาภา ตั้งคำวานิช³

Pojanaporn Thipsirisakdikorn, Thongchart Wongsawan, Thitiarpa Tangkawanich

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 2) ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 และ 3) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$)

3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ($\beta = 0.445$) และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\beta = 0.397$) ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สามารถพยากรณ์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 53.20

คำสำคัญ (Keywords) : บทบาทการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

This research aimed to: 1) examine the level of administrative roles of school administrators under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4; 2) investigate

Received: 2026-03-12 Revised: 2026-04-09 Accepted: 2026-04-12

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: pojanaporn.th@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiang Rai College. E-mail: thongchartwongsawan@crc.ac.th

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiang Rai College. Corresponding author. E-mail: thitiarpa.tangkawanich@crc.ac.th

the levels of implementation of the student support system; and 3) analyze the administrative roles of the school administrators affecting the implementation of the student support system. This study employed quantitative research design. The sample consisted of 291 teachers under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4. Data were collected using a questionnaire. The statistical techniques used for data analysis included mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows:

1. The overall levels of administrative roles of school administrators under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4 was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.65).

2. The overall implementation of their student support system was also at the highest level ($\bar{X}$ = 4.63).

3. The administrative roles in terms of promotion and support ($\beta=0.445$) and supervision monitoring and evaluation ($\beta= 0.397$) significantly influenced the implementation of the student support system at the 0.05 level of statistical significance. These factors were able to predict the implementation of the student support system at 53.20 percent.

Keywords: Administrative Roles; School Administrators; Student Support System

บทนำ (Introduction)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสำคัญในการสร้างและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในทุกด้าน การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยบทบาทผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนและยั่งยืน บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่ดีควรมีการกำหนดนโยบาย มีการวางแผน มีการจัดสรรและมอบหมายบุคลากรให้เหมาะสมกับภารกิจ ตลอดจนทำหน้าที่เป็นผู้นำที่สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กร พร้อมทั้งส่งเสริมแรงจูงใจและการทำงานร่วมกันของบุคลากร เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทั้งในด้านประสิทธิภาพของงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ธ.สุรางค์ บุญทอง, 2563: 14-15) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้ 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และการวางแผนงานของโรงเรียน 2) คอยกำกับ ติดตามและนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบระเบียบ 3) จัดหาบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับงานวิชาการ 4) คอยจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้มีความเพียงพอตามสภาพสถานศึกษา 5) คอยจัดหาครูที่ผลิตสื่อการเรียนรู้และดูแลให้ครูนำไปใช้ในการประกอบการสอน 6) จัดให้มีมุมหนังสือมุมห้องสมุดให้เหมาะสมกับตามสภาพของสถานศึกษา รวมถึงห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ 7) ให้สถานศึกษามีการวัดและมีการประเมินผลการเรียนตามระเบียบ 8) ส่งเสริมและคอยนำเทคนิควิธีการที่ใหม่ ๆ เทคนิควิธีการที่เหมาะสมมาใช้ดำเนินในงานวิชาการ 9) อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน และ 10) จัดให้มีการประเมินผลงานทางวิชาการทุกระยะ เพื่อให้ทราบปัญหาเพื่อจะได้หาทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่

เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงกำหนดนโยบายสำคัญให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง อย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566: 1) ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต จึงได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นระบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนในยุคปัจจุบัน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขและการส่งต่อนักเรียน (รองรัตน์ ทองมาลา, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลสถานศึกษาในพื้นที่ ได้กำหนดนโยบายและมาตรการที่สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความตระหนักแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทุกฝ่ายในการมีส่วนร่วมดูแลนักเรียน เนื่องจากบริบทของพื้นที่เขตเชียงราย เขต 4 มีความหลากหลายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประกอบกับบางพื้นที่มีข้อจำกัดด้านปัจจัยพื้นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น ปัญหาครอบครัว การขาดโอกาสทางการศึกษา ความยากจน ปัญหาด้านพฤติกรรม อารมณ์ สุขภาพจิต ตลอดจนความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมด้านยาเสพติดและความรุนแรง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565: 64-69)

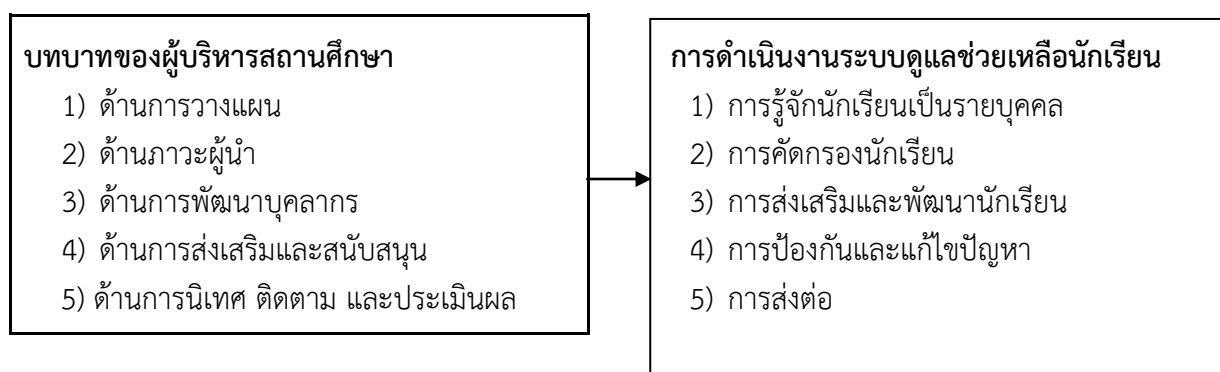
บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะในฐานะผู้นำทางวิชาการและผู้นำเชิงบริหาร ผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผนกลยุทธ์ และสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการของผู้บริหารจึงมิใช่เพียงการควบคุมกำกับงานเท่านั้นหากแต่ต้องมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรให้สามารถรู้ความเข้าใจ และเข้าถึงนักเรียนเป็นรายบุคคล ตลอดจนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างมีระบบ นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีบทบาทสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานเช่น งบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง อีกทั้งต้องดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (วาทีน สินธุ และคณะ, 2565: 146)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะนำเอาความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาบุคลากร การเป็นผู้นำ การประสานสัมพันธ์ และการนิเทศติดตามประเมินผลมาใช้บริหารดำเนินงานกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวจะเกิดผลอย่างแท้จริงต่อเมื่อผู้บริหารสามารถบูรณาการบทบาทผู้นำเข้ากับกระบวนการทำงานของทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ (ธ.สุรางค์ บุญทอง, 2563: 83-88) และ (วาทีน สินธุ และคณะ, 2565: 138-140)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ซึ่งประกอบด้วย 127 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2568 โดยมีเป้าหมาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วาทีน สิ้นชู และคณะ (2565: 137)

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4
3. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมุ่งศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านภาวะผู้นำ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร 4) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และ 5) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ซึ่งได้จากการสังเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่รวบรวมศึกษาจากนักวิชาการทั้งหมด 12 ท่าน ได้แก่ ณรงค์ พลบุตร (2566), กุลภัสสร ป้องคำ และธดา สิทธิธาดา (2566), วาทีน สิ้นชู และคณะ (2565), เบญจพร สุคนธร สมชาย เทพแสง และสนั่น ประจักษ์จิตร (2565), อาทิตยา จันมะโน (2564), จริญญาภรณ์ ศรีจันดารี และจุฬพารณภรณ์ ธนะแพทย์ (2564), อัจฉรา ศรีศิลป์สำราญ

(2567), ธ.สุรางค์ บุญทอง (2563), ปาณิสรา โชคเคณศรี (2563), พิชญาภา ยืนยาว (2562), สุรีพร แก้วโพธิ์ (2561) และดวงกมล กิ่งจำปา (2555)

2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยใช้นโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

1.2 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครู สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,142 คน ในพื้นที่ 5 อำเภอ จำนวน 127 โรงเรียน (อ้างอิงจากรายงานข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สพป. เชียงราย เขต 4 ประจำปีการศึกษา, 2568) โดยการคำนวณจากสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนใน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 ในพื้นที่ 5 อำเภอ คือ อำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเชียงของ อำเภอเทิง และอำเภอเวียงแก่น จำนวน 127 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการ ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2568 ถึง เดือน มกราคม 2569

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูล โดยมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถาม ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Check List) ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 สอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านภาวะผู้นำ 3) ด้านพัฒนาบุคลากร 4) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และ 5) ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล จำนวนทั้งหมด 25 ข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบ Rating Scale (Likert, 1967 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121)

ตอนที่ 3 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริม และพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไข และ 5) การส่งต่อ จำนวนทั้งหมด 30 ข้อคำถาม ลักษณะคำถาม เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า ตามแบบ ของ Likert Scale 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.2 นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามถึง สพป. เชียงราย เขต 4 เพื่อส่งต่อไปให้กับกลุ่มตัวอย่างตามระยะเวลาที่กำหนด

3.3 จากนั้นผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม Google Form พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 จำนวน 127 โรงเรียน จำนวน 291 คน

3.4 เก็บรวบรวมแบบสอบถามให้ครบ 100% โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในระหว่าง เดือน กุมภาพันธ์ 2568 ถึง เดือน มกราคม 2569 และนำมาทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติระดับค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติระดับค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 โดยทำการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ แบบ Pearson Correlation โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ขนาดของความสัมพันธ์บาร์ทซ์ (สมถวิล วิจิตรวรรณ, 2565: 11)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัย เรื่อง บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 ผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นครู สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 จำนวน 291 คน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 76.29 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 81.44 และมีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D = 0.50) และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.69$, S.D = 0.47) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.50) และต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.63$, S.D = 0.51) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 (N=291)

ด้าน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านการวางแผน	4.69	0.47	มากที่สุด
2	ด้านภาวะผู้นำ	4.64	0.50	มากที่สุด
3	ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.66	0.50	มากที่สุด
4	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน	4.64	0.50	มากที่สุด
5	ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	4.63	0.51	มากที่สุด

	ค่าเฉลี่ยรวม	4.65	0.50	มากที่สุด
--	--------------	------	------	-----------

3. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัด สพ. เชียงราย เขต 4 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D = 0.51) และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.65$, S.D = 0.50) และด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($\bar{X} = 4.65$, S.D = 0.50) ส่วนต่ำที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.62$, S.D = 0.52) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X} = 4.62$, S.D = 0.51) และด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.62$, S.D = 0.53) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัด สพ. เชียงราย เขต 4 (N=291)

ข้อที่	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.65	0.50	มากที่สุด
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.62	0.52	มากที่สุด
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.62	0.51	มากที่สุด
4	ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	4.65	0.50	มากที่สุด
5	ด้านการส่งต่อ	4.62	0.53	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.63	0.51	มากที่สุด

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ($\beta = 0.445$) และ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\beta = 0.397$) ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สามารถพยากรณ์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ร้อยละ 53.20 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพ. เชียงราย เขต 4

ชื่อตัวแปร	B	SE _B	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
Constant	1.269	0.186		6.815	0.000		
X4 -การส่งเสริมและสนับสนุน	0.398	0.042	0.445	9.572	0.000	0.751	1.331
X5-การนิเทศ ติดตามและประเมินผล	0.327	0.038	0.397	8.524	0.000	0.751	1.331

R = 0.729 R² = 0.532 F = 163.468 SE = 0.161 R²_{adj} = 0.528

Y1 = การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ด้านการวางแผน เนื่องจาก ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และ แผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และเน้นการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ผลการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการกำหนด อีกทั้งยังมีการ ติดตามและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนอีกด้วย ต่อมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ที่ผู้บริหารมุ่ง ส่งเสริมให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนและแบ่งปันประสบการณ์ และหาความรู้เกี่ยวกับการดูแลนักเรียนมากขึ้น ส่งผลให้บุคลากรมีแนวทางในการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ต่อมา ด้านภาวะผู้นำ เนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และชี้้นำให้ครูและบุคลากรเข้าใจถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างแท้จริง และยังเป็นแบบอย่างที่ดีในการให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน รวมไปถึงสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผลและทันทั่วถึง โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน จากนั้นด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ที่ผู้บริหารสร้างขวัญ และกำลังใจด้วยการให้คำยกย่องชมเชยหรือมอบรางวัลแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่ พร้อมสนับสนุนให้ครูได้ทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแก้ปัญหานักเรียน อย่างเป็นรูปธรรม และสุดท้าย คือ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เนื่องจากผู้บริหารมีผลการ ประเมินที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และยังมีกรณีศึกษาและติดตาม การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งสรุป และประเมินผลการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนที่วางไว้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา ศรีศิลป์สำราญ และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2567: 157) ที่พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะ ด้านการวางแผน การดำเนินงานการประสานงาน การควบคุมดูแล ตามลำดับ

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัด สพป. เชียงราย เขต 4 พบว่า เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำในแต่ละด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจาก มีการวางแผนและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้านอย่างเป็นระบบ เช่น ครอบครัว สุขภาพ และพฤติกรรม เป็นต้น และมีการนำผลนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อจัดกิจกรรม ส่งเสริมหรือป้องกันที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขมีการดำเนินการวางแผนการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน อย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินมาเป็นแนวทาง ในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขของนักเรียนในปีถัดไป ต่อมาด้านการคัดกรองนักเรียน มีเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียนที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและนำผลการคัดกรองไปใช้วางแผนการช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นระบบต่อไป พร้อมทั้งมีการวางแผนการคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล อย่างเป็นระบบ ต่อมาด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีการวางแผนการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน จากข้อมูลการคัดกรองนักเรียน อย่างเป็นระบบและติดตามและประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อนำผลการส่งเสริมและพัฒนาไปใช้เป็นแนวทางในปีถัดไปด้วยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความต้องการและปัญหาของนักเรียน สุดท้ายด้านการส่งต่อ มีการวางแผนและแนวทางการส่งต่อของนักเรียนอย่าง เป็นระบบ พร้อมทั้งบันทึก และรายงานผลการส่งต่อการช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง เพื่อ

ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมกระบวนการดูแลนักเรียนในทุกด้าน ทั้งด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสะท้อนถึงความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น ข้อมูลด้านการเรียน พฤติกรรม ความเป็นอยู่ และบริบทครอบครัว ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการวางแผนการดูแลและให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาทีน สินชู และคณะ (2565: 137) ที่พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญเนตร มุลทองจาด และนุชนรา รัตนศิริประภา (2564: 35-36) และ อัญทิรา วาดี (2561) ที่ต่างรายงานผลในทิศทางเดียวกันว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน เพราะว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน รวมถึงมีการติดตามและให้ความช่วยเหลือเมื่อพบปัญหาอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยลดความรุนแรงของปัญหาและส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รชา พูลพวง และคณะ (2567: 382) ที่พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองจากด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เพราะว่า สถานศึกษามีการใช้กระบวนการคัดกรองนักเรียนเพื่อจำแนกกลุ่มนักเรียนตามระดับความเสี่ยง และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ขณะเดียวกันยังมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาเฉพาะด้าน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและเหมาะสม และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาทีน สินชู และคณะ (2565: 137), ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564: 35), อัญทิรา วาดี (2561) และ รชา พูลพวง และคณะ (2567: 382) ที่พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างเหมาะสมเพื่อใช้ในการกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งจัดเตรียมสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้ครูได้ทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแก้ปัญหานักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และยังสร้างขวัญกำลังใจด้วยการให้คำยกย่องชมเชยหรือมอบรางวัลแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ผู้บริหารกำหนดตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ชัดเจนในการประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนที่วางไว้ และมีการนิเทศและติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่

บทบาทผู้บริหารด้านส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลส่งผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานวัฒน์ อัญญ์ทอริยกุล (2563: 79) ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านการทำงานเป็นทีม และการนิเทศ ติดตามและประเมินผลสามารถทำนาย หรือส่งผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมได้ร้อยละ 43.9

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย วางแผน พัฒนาบุคลากร และกำกับ ติดตามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งการใช้ภาวะผู้นำในการชี้แนะและสนับสนุนการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายในการ พัฒนาผู้เรียน

2. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านการเรียน พฤติกรรม สุขภาพ และ บริบทครอบครัว เป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากช่วยให้สถานศึกษา สามารถดำเนินการคัดกรอง วางแผนส่งเสริมและพัฒนา รวมถึงป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้อย่าง เหมาะสมและตรงตามความต้องการของแต่ละบุคคล อันนำไปสู่การพัฒนานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมและสนับสนุน รวมถึงด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้ เห็นว่าการจัดสรรทรัพยากร การสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร และการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลต่อการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้การดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติ

1.2 สถานศึกษาควรที่จะต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการคัดกรอง วางแผนส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทและความต้องการของแต่ละบุคคล

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะต้องดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางการประเมินที่ชัดเจน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถยกระดับ คุณภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรที่จะต้องศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่อาจส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร หรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่ครอบคลุมและสามารถอธิบายความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างรอบ

ด้านมากยิ่งขึ้นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ควรใช้ในพื้นที่อื่น ศึกษา
ร่วมด้วย

2.2 ควรที่จะต้องขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาในสังกัดหรือพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อ
เปรียบเทียบผลการวิจัยในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้เป็น
แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับที่กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กุลภัสสร ป้องคำ, และธดา สิทธิธาดา. (2566). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้
ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. **วารสารสิรินธร
ปริทรรศน์**. 24(2): 422-436.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด และนุชนรา รัตนศิริประภา. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนวัดอุดมรังสี. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 12(2): 35-49.
- จริญญาภรณ์ ศรีจันทร์ และจุฬาพรพรรณ ณะแพทย์ (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ
ที่ 21. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. 6(3): 865-876.
- ฐานวัฒน์ อัญญ์ทอริยกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยา เขต 8 ศรีนครอัจจะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 33. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**. 8(2): 79-92.
- ณรงค์ พลละคร. (2566). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยี ทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธ.สุรางค์ บุญทอง. (2563). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่9. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- เบญจพร สุคนธร สมชาย เทพแสง และสนั่น ประจักษ์จิตร. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ
ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2. **วารสารบริหารการศึกษา มศว**. 19(36): 52-64.
- ปาณิสรา โชคคณเศร์. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนตามความคิดเห็นของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พิชญาภา ยืนยาว. (2562). ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาและสถานศึกษา. คณะครุศาสตร์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- รชา พูลพวง และคณะ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*. 9(1): 374-384.
- รองรัตน์ ทองมาลา. (2558). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. *วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วาทีน สินชู และคณะ. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*. 19(36): 136-149.
- สมถวิล วิจิตรวรรณ. (2565). สถิติความสัมพันธ์: เลือกใช้อย่างไร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 8(2): 1-15.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2560). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เรื่องบริหารศาสตร์ เล่ม 3*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *คู่มือการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่ออำนวยการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2566*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สุริพร แก้วโพธิ์. (2561). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก. *วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อัจฉรา ศรีศิลป์สำราญ และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*. 25(1): 153-162.
- อัญทิรา วาดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาทิตยา จันมะโน (2564). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W.. (1990). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.